

Недавно се појавио први број двомесечника „Децентрализатор“, листа који издаје Канцеларија Националног савета за децентрализацију Републике Србије. То тело је основано одлуком владе Србије (26. марта 2009), са задатком „да учествује у припреми Стратегије децентрализације Републике Србије“. На челу савета налази се председник Ненад Чанак, а чланови су, између осталих, и Млађан Динкић, Светозар Чиплић, Шандор Егереш, Саша Миленић, Мехо Махмутовић, Бошко Ничић, Рагми Мустафа... А управо овај лист, који је, после годину дана рада Савета, његово прво и једино чедо, на најбољи начин показује како изгледа замисао да грађани Србије својим новцем треба да финансирају разбијање сопствене државе.

Већ сам назив листа - „Децентрализатор“, својврсна је Чанкова провокација. Тај наслов просто симболише агресивност, жељу да се неко или нешто разбије, дезинтегрише, развали, без много милости и пардона. Наставак „атор“ је, иначе, у српском језику везан за неког насилника или покварењака. Отуда имамо „снагатора“, „манипулатора“, „дезинтегратора“ или „дефлоратора“. Сада је Србија, ето, добила и свог „децентрализатора“

”. То је типична чанкистичка бестидност и егзибиционизам, још једно испољавање оне добро знане Чанкове осионости са којом је својевремено разбијао знак Радио телевизије Србије, штампао „војвођански пасош“, учествовао у манифестацији „Сријем Хрватској“ и сликао се у пози нацистичког тевтонца који јаше са плаво-жуто-зеленом тробојком „Слободне Војводине“ изнад главе

[\[1\]](#)

. Променило се једино то што је Ненад Чанак некада све то радио за „своје“, а сада то ради за наше новце.

Наравно да и сам Ненад Чанак има текст у овоме „чеду“. У њему нам још једном, за наш сопствени новац, објашњава, да је српски „устав нелегално донет“ и да „Србија само кроз децентрализацију и истинско уставно преношење на ниже нивое може почети да излази из ћорсокака у коме се налази“ (стр. 7). А како ћемо да изађемо из тог „ћорсокака“, за те исте, наше паре, објаснио нам је уредник овог листа, Ненад Живковић (некадашњи глорур „Панчевца“). Он каже да „ако постоји консензус о интеграцији наше земље у Европу, чији ће модеран дух, цивилизацијске тековине и друштвене вредности Србија прихватити без остатка и без скепсе“, онда је „децентрализација до крајњих корисника, до сваког појединца понаособ, до сваког грађанина због кога држава постоји и коме припада, мисија и свети циљ и Канцеларије и Децентрализатора“ (3).

Као да смо у средњем веку, или у Орвеловој `1984` – ми најпре морамо да прописане вредности „прихватимо без остатка и без скепсе“ (јер је критички дух, наравно, азијска измишљотина?). А онда ћемо имати ту част да нам наши `децентрализатори` државу разграде „до крајњег корисника, до сваког појединца, до сваког грађанина“. Као да је држава пуки агрегат самовољних појединаца, а не политичка заједница, и као да су Срби некакво дивље племе кога страни мисионари замајавају стакленим ђинђувама, како би га што лакше изварали, тако нас сада Живковић и остали аутономашки кадрови замајавају светлуцавим терминима „грађанин“, „демократија“ и „децентрализација“, како би нам узели оно што, очигледно, више не умемо да ценимо и до чега, очигледно, више не држимо.

А на пола пута до те идеалне тачке у којој је извршена „децентрализација до крајњих појединаца“, државу треба раздробити на регионе и покрајине. Зато нам Цоле Ковачевић, вођа фантомске „Коалиције Шумадија“ (у којој је он, ваљда, и једина странка и једини члан) објашњава како се што пре мора створити нова покрајина (регион?) Шумадија, да би се спречио „алави Београд“ да даље „настави `анектирање` дела по дела Шумадије: Лазаревац, Младеновац, Обреновац...“ (5). Као идеални модел децентрализације, Цоле слави доношење „најновијег Статута Војводине“, зато што је њиме „створена законска препрека ширењу Београда на север, ка Сремској Митровици, Панчеву, Вршцу...“ (5). У овом и у другим текстовима „Децентрализатора“, државно јединство се једноставно манипулантски изједначава са хипертрофијом Београда, а оправдани гнев грађана из унутрашњости због клептоманије владајуће елите усмерава у правцу цепања сопствене државе.

Та провидна тактика – коју логистички подржавају идеолошке и медијске перјанице Друге Србије (зато Цоле има свој ВИП блог на Б92 [\[2\]](#)) – само је најновији маркетиншки покушај да се поново преваре бирачи. Иза тог покушаја стоје управо они политичари који су заслужни за највећу пљачку ове земље и затирање читавих индустријских региона, они који су број запослених у индустрији са 700.000 (колико их је било 2001) свели на мање од 200.000, они који су гусарском приватизацијом и „либерализацијом“ уништили домаћу индустрију, домаће банке, домаћу пољопривреду, они који су покрали и проћердали све што су генерације наших очева и мајки стекли, они који су један вредан и поносан народ оставили без посла и претворили у паразита који живи у Београду, тражи чиновничко ухлебљење и блеји по кафићима... Сада ти исти политички хохштаплери, не би ли прикрили трагове, машу новом звечком изнад главе грађана Србије – учећи их да зло није дошло од њих, већ од Србије која је исувише централизована, од Београда који се исувише раширио и од Срба који су премного Срби, а премало Војвођани, Шумадинци, Санџаклије, Влашко-крајишници и Прешево-долинци... И за ту своју најновију превару они су сада ангажовали Чанка, Цолета, Миленића и остали локалполитички и локалнтелектуални свет, дајући им да се играју „децентрализатора“, „дезинтегратора“ и „дефлоратора“...

И наравно да је прво што је у „Децентрализатору“ објављено била похвала конфедералистичком Статуту АПВ. Наведеној Цолетовој апотеози Статута придружио се одмах и Драган Вујадиновић (представљен у листу као „економски аналитичар из Косјерића“ – иако је реч о актуелном председнику општине Косјерић! [\[3\]](#)). Он нам је објаснио да су „приче о `сепаратизму` који доноси Статут Војводине заправо само смешне“ и да „од `озбиљних` аргумената остаје само `увређеност` `САНУ због ВАНУ`“ (9). Одмах затим „Децентрализатор“ доноси и изјаву познатог српског пријатеља, Јелка Кацина, који каже: „Поздрављам проглашење Статута Војводине, јер тај чин представља доказ политичке воље да се Србија обликује у децентрализовану државу у складу са европским стандардима“ (13). Зашто Словенија није такве „стандарде“ применила на себе и формирала бар једну покрајину са владом, главним градом, развојном банком и академијом наука, Јелко Кацин ће нам вероватно открити у следећем броју „Децентрализатора“.

Но ни то није било довољно да се Србима објасни важност Статута АПВ, те је „Децентрализатор“ објавио и изјаву Саше Миленића, председника скупштине Крагујевца, да је „Војвођански статут корак ка напретку друштва, јер представља охрабрење за процес децентрализације власти и регионализације Србије“ (13). Наравно да је Миленић „охрабрен“ доношењем криптофедералистичког Статута АПВ. Јер, као што су новинари већ уочили („Глас Јавности“, 4. мај 2009) [\[4\]](#), Миленић је данас главни идеолог Верољуба Стевановића и главни теоријски тумач захтева да се, по угледу на Војводину, створи некаква АП Шумадија. Па ни са тиме „Децентрализатор“ није био задовољан, те је у помоћ позван и Бојан Пајтић. Он је изјавио да се „Статутом Војводине чува интегритет Србије“ (?!), и објаснио да се од нас очекује „да усвојимо европске принципе одговорности за резултате, поштовања грађана (граматика је изворна – А. С) и брисање граница. Онај ко не види даље од граница, тај ограничава сопствени народ“ (13). Зато, вероватно, Пајтић и брише границу код Суботице и Шида, али подиже код Панчева и Старе Пазове. Јер, као што знају сви Панчевци, након „поновне афирмације војвођанске аутономије“, најтежи болесници из тога града више не могу да примају хемотерапију у оближњем Београду, већ се сваки дан аутобусима превозе до 105 км удаљеног Новог Сада. Баш сјајна децентрализација и демократизација, баш сјајна брига о „крајњем кориснику, о сваком појединцу, о сваком грађанину“!

Уопште, промовисање „војвођанског идентитета“ и Статута АПВ, као узор за будућу регионализацију Србије, некако се показало као основни и најважнији мотив „Децентрализатора“. Њему је посвећен чак и историјски кутак. Ту се, рецимо, под насловом „Родно место Војводине“ (23) представља зграда магистрата у Сремским Карловцима, у којој је проглашена „Србска војводина“. У чланку се напомиње да је Војводина „одмах ушла у политички савез са Троједницом (Хрватском – Славонијом – Далмацијом)“. Зашто је ово савезништво Војводина-Хрватска важно за српску

децентрализацију, то наравно знају само Чанак и Живковић. Ваљда зато што ту „историјску блискост“ смерају да наставе? То је можда и разлог што је овај лист штампан латиницом (само пар текстова је, тек реда ради, на ћирилици). Да су Чанак и Живковић то урадили за своје или страначке паре, то би било њихова ствар. Но и поред јасне уставне одредбе о службеном писму, влада Србије, очигледно, не брине ни о култури, ни о писму, ни о уставу. Вероватно зато да се Јелко Кацин и остали европски евалуатори не би превише мучили са читањем примитивне ћирилице када буду морали да их оцене и задају им нове задатке?

Из помињања некадашње „Троједнице“ (Хрватске – Славоније – Далмације), види се да данас од три хрватске покрајине није преостала ни једна. Али, Србији је зато дато у задатак да оживи не само сваку регионалну посебност коју је историја икада на њеном тлу забележила, већ и да направи државолике регионе тамо где никада није постојало ни „п“ од покрајина. Томе је и посвећено некакво истраживање јавног мњења, представљено у „Децентрализатору“. Реч је о анкети коју је међу (чак?) 330 грађана Србије спровела извесна НВО Диференција из Ниша. По тој анкети, „грађани Војводине у већој мери него грађани других региона Србије показују разумевање за савремено, демократско уређење земље“ (22). А то „савремено, демократско уређење земље“, дефинисано је као „афирмативан став према формирању нових аутономних покрајина“. За такву дивоту, замислите, „жители централне Србије показују најмање разумевања“, па „о томе само четвртина анкетираних има позитиван став“ (22). Шта су тачно питали ови „истраживачи“, и како су тачно испитаници одговарали, то можемо само да нагађамо (јер у тексту не стоји). Али из једног питања које се спомиње види се „објективност“ ове анкете. То питање је гласило: „да ли би град Београд требало да буде развијенији и бољи за живот од свих других градова у земљи?“ (22). Пошто су поставили овакво „неутрално“ и „несугестивно“ питање (јер, наравно, српски националисти и централисти управо се за то залажу), ови „истраживачи“ су закључили да је идеја децентрализације општеприхваћена у Србији. Само је још остао проблем што није довољно прихваћена најновија („савремена“) форма децентрализације – аутономне покрајине. Али, ако само влада издвоји још средстава за Национални савет за децентрализацију, још средстава за њеног председника, још средстава за овај лист и још средстава за оваква „истраживања“, Срби ће брзо бити убеђени у све дивоте које им нуде Цоле, Чанак и Јелко Кацин. А Србија ће коначно постати земља без граница и без државе. И са пуно покрајина, покрајинских политичара и покрајинских новинара и истраживача...

„Овај лист који вам се налази у рукама, треба да се бави управо тиме да што већи број људи у Србији схвати о чему се заиста ради када је децентрализација у Србији у питању“, написао је Ненад Чанак за први број „Децентрализатора“ (7). Већ на основу овог Срби сада заиста могу да схвате о чему је реч. Сви ти „децентрализатори“, као што су Чанак, Кацин или Цоле, очигледно, мисле да смо неинтелигентни, очигледно мисле да смо безумни, очигледно мисле да је веома забавно и уносно пред нашим очима и за наш новац растурати ову државу. А можда ми, који све ово стоички трпимо, заиста помало и

јесмо то што Чанак, Цоле и Кацин мисле о нама?

(Краћа верзија овог текста објављена је у „Печату“ бр. 114)

[1] <http://youtube.com/watch?v=uo8l2jUC5iQ> ;

[2] <http://blog.b92.net/blog/2842/Branislav-Kovacevic-Cole/>

[3] О Вујадиновићу као еврореформатору види мој текст: http://www.starisajt.nspm.rs/Prikazi/2008_antonic1vv.htm

[4] <http://www.glas-javnosti.rs/clanak/politika/glas-javnosti-04-05-2009/hoce-autonomiju>